

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](#)

De Secundo.

Sequitur Medela, quæ fluit
1. Ex nuptiarum consideratione. Hinc
dicitur in Exordio Evangelii: Simile fa-
cium est Regnum cœlorum homini Regi,
qui fecit nuptias Filio suo. Intelligitur hic
potissimum *Desponsatio Incarnationis*, ubi
æternus Filius Dei ex utero castissimæ
virginis Matris humanam carnem & san-
guinem assumit, in unionem Personæ, ut
in æternum separari nequeant. Licet enim
Filius Dei cum Ecclesia quoq; conjugium
inierit, & illi in justitia & judicio, in misé-
ricordia & miserationibus se desponsat, *Ole.* 2. v. 19. attamen spiritualis hæc de-
sponsatio, inde originem trahit, quianon
Angelos, sed fœmen Abrähæ, assumit, no-
bisque in omnibus similis factus est, exce-
pto peccato, *Hebr.* 2. v. 16.

Sicut igitur aliás, vi vinculi conjugalis,
maritus & uxor una caro fiunt, *Genel.* 2.
v. 24. ita per unionem personalem Dei Fi-
lius, hominis Filius factus est, ut quidem in
Christo sint duæ naturæ, divina & huma-
na, quæ non confunduntur, nec transmu-
tantur, ut olim Eutychiani delirarunt: sed
quælibet substantiam suam retineat: ve-
rū propterea non duæ personæ sunt: sed
unus nobis est Deus, Pater, ex quo omnia,
& nos in illum, & unus Dominus Jesus
Christus, per quem omnia, & nos per
ipsum, *i. Cor.* 8. v. 6. Hoc mysterium ra-
tioni obvium non est, undein considera-
tione ejusdem exclamandum nobis: O
profunditatem Divitiarum! *Rom.* 11.
v. 33.

Aliás divites divitias, formosi pulchri-
tudinem, nobiles nobilitatem per connu-

bia querunt, quod quidem non ad eū cul-
pandum viderur, juxta Siracidis effatum,
c. 13. v. 19. Verū Christus cum carne &
sanguine nostro se despōndit, ditissimus
cum pauperimis, elegantissimus cum de-
formibus, nobilissimus cum natione pravâ
atque perversa, *Phil.* 2. v. 15. Hoc Pater
cœlestis permisit ex merâ dilectione erga
nos; Filius itidem ex ardente caritate fe-
cit, quo miseros nos homunciones, à pec-
cato, morte, Diabolo & inferno redime-
ret. Id quod Paulus vocat divitias gra-
tia Dei, *Rom.* 2. v. 4. quod cœlestis Pater
Filiū suum unigenitum mundo dat, *Joh.*
3. v. 16. & æternus Filius Dei, non modò
Filius hominis, sed sponsus meretricis fit, ut
Chrysostomus ait, & cum generatione
mala & adultera se despōnat, *Matth.*
12. v. 39.

In veteri Testamento non licuit summo
Sacerdoti violatam & meretricem du-
cere, sed virginem sibi despōnare teneba-
tur, *Levit.* 21. v. 13.

Verū Christus, qui est summus Sacer-
dos juxta ordinem Melchisedec, ad hanc
legem se non adstrinxit: sed humanitatem
in unitatem Persona assumit, quin & ipse
generis nostri factus est, quod eo melius no-
biscum agere, & nos omnia bona ab eo ex-
pectare possemus. *Quis* hic non cum
Psalte Regio exclamat: *Quām* pretiosa
est misericordia tua Deus! *Psal.* 36. v. 8.

Quodsi enim terrenus Rex Ahasverus,
propter dilectam Esther universæ genti Ju-
daeorum gratiam exhibuit, eamque adver-
sus Hamani furorem defendit, *Esther* 9.
v. seqq. quantò magis Christus Rex
Regum, propter sponsam suam, quæ est
natura humana, cuius despōndit, toti ge-
neri

neri humano gratiam largietur, idemque protecturus est, ne porta inferiorum prævaleant, aduersus illud, Matth. 16. v. 1. Luc. 9. v. 56.

II. Ex repetitâ vocatione. Reversis enim prioribus servis, iisque referentibus, quod invitati venire nolint; non statim excandescit: sed æquo animo hunc contumum perfert, & alios servos ablegat, ut dicant invitatis: Ecce, prandium meum paravi, tauri mei, & altilia occisa sunt, & omnia parata, venite ad nuptias. Ubi & hi nihil efficiunt, sed contumeliis afficiuntur, & occiduntur: irascitur quidem Rex, ut missis exercitibus suis perdat homicidas illos, & civitatem eorum succendat: attamen non solus Regnum cœlorum possidere vult: sed mittit servos suos ad exitus viarum, ut quoscumque invenerint, vocent ad nuptias, malos & bonos, & impletæ sunt nuptiæ discubentium.

Hoc sanè luculentum longanimitatis divine exemplum est, quam hâc in re Rex cœli ergâ nos ostendit, dives enim est in misericordia, Ephel. 2. v. 4. & tardus ad iram, Joël. 2. v. 14. Ideò non in ipso facto punit: sed dissimulat peccata hominum propter pœnitentiam, Sap. 11. v. 24.

Cum Rex Ahasverus Eunuchum suum ablegaret, ut introduceret Reginam Vashti coram Rege, posito super caput ejus diademe Regni: illa verò tenueret, & venire contemneret: iratus valde Rex & nimio furore succensus, repudiavit eam, & posuit diadema Regni in capite Esther, fecitque eam regnare in loco Vashti, Ester. 1. v. 12. 2. v. 17.

Sic Deus nobiscum non agit: sed longanimitas & multæ bonitatis & veritatis,

Exod. 34. v. 6. ideò non abjicit nos continuo, si fortè in delicto aliquo præoccupati fuerimus, Gal. 6. v. 1. Sed duo genera abundant in peccatis, & tertium adducit iram & perditionem, Sir. 23. v. 21.

Posset quidem Deus in ipso facto justitiam suam exercere in impiis, ut fecit in Nabale, 1. Sam. 25. v. 38. in Usa, 2. Sam. 6. v. 6. in Anania & Saphita, Act. 5. v. 5. quia verò patiens & misericors est, non facit furorem iræ sua, Os. 11. v. 9. sed locum relinquit pœnitentiæ: patienter enim agit propter nos, nolens ullum perire, sed omnes ad pœnitentiam reverti, 2. Petr. 3. v. 9. Id quod agnovit David, 2. Sam. 24. vers. 13. 14.

Videamus ne divitias bonitatis ejus, & patientiæ & longanimitatis contemnamus: secus desetilcur misereri, Jer. 15. v. 7. adscenditque furor ejus, ut nulla sit curatio, 2. Chr. 36. v. 16.

III. Ex lautissimâ tractatione. Rex enim mandabat servis, ut dicerent invitatis: Ecce, prandium meum paratum, tauri mei & altilia occisa sunt, & omnia parata.

In Magnatum hujus mundi epulis, sæpè magnifici apparatus sunt.

Cum Rex Bohemiae Wenceslaus nuptias celebraret, cum filiâ Imperatoris Rudolfi I. quotidie Pragæ cibabantur hominum centum millia.

Sed nihili æstimandum venit respectu lautissimarum epularum, quas celestis Pater in Filii nuptiis apponi curat, hic in tempore gratiarum & ibi in Regno gloriae. Ideò dicere jubet invitatis: Venite, omnia parata sunt: hic solium animæ, remissionem peccatorum, justitiam & salutem uenietis. In huius Canæ Galileæ uincen-

dete.

defectum erat, Joh. 2. v. 4. At hic non
destituemurullo bono, Psal. 34. v. 15. Sed
Dominus est omnia in omnibus, 1. Cor. 15.
v. 18. & quæ petierimus in nomine ejus,
sunt Etiam & Amen, 2. Cor. 1. v. 20.

Quemadmodum verò in nuptiis, con-
vivæ raro statim in domum nuptiale se
coferunt, sed ante in atrio convenientiunt: Ita
mundus quasi atrium est, in quo cœlestes
epulas expectamus, non enim antè plena-
riè pertingere possumus in gaudium au-
ptiale, dum per mortem temporalem ja-
nua nobis pandatur, Joh. 5. v. 24. tūm Re-
gem in decoro suo videbunt oculi nostri,
Esa. 33. v. 17. sicuti est, 1. Joh. 3. v. 2. & clar-
itatem quam dedit illi Pater, Joh. 17. v. 14.
in novâ Hierusalem, ubi portæ ex margari-
tis, & platea civitatis, tanquam aurum
mundum, tanquam vitrum pellucidum,
Apoc. 21. v. 21.

In nuptiis mensa conquistissimis epu-
lis instruuntur, & flos Liberi apponitur,
Joh. 2. v. 11.

Sic & in nuptiis Agni dapes lautissimæ
inferentur: ibi fluent fluvii puri aquæ vi-
vae! ibi apponetur manna cœlestis! ibi
vinum lætitiae electos quotidie reficiet,
Apoc. 22. v. 1.

In nuptiis suavis quoque Musica exhi-
betur, Sir. 32. v. 7. Neque hæc deerit in
vitâ æterna. Ibi laudabunt Angeli, lauda-
bunt electi Dominum in Sanctuario ejus,
laudabunt eum in firmamento virtutis e-
jus, Psal. 150. v. 1. & seqq.

In nuptiis ejusmodi amici convenientiunt,
qui antehac raro vel nunquam se viderunt,
& lætantur, quamdiu sponsus est cumillis,
Marc. 2. v. 19. in vita æterna omnes nostros
familiares offendemus, qui per mortem ex-

oculis nostris crepti sunt. Ibi accumbe-
mus cum Abraham, Isaac & Jacob, Matth.
8. v. 11. in perpetuis laetitias & lætitias, Esa.
65. v. 14.

Consolamini igitur invicem in verbis
istis, Vos mei! quando vestros ad tumu-
lum prosequimini. Ne fleatis! ad nuptias
illi mearunt, ubi nulla ægitudo illos per-
turbat. An parentes lugent, si liberi pro-
bi nuptias adierunt? Minime. Multo
minus vos habetis causam, mortem fami-
liarium lugendi: quodsi enim placide in
Domino mortui sunt, beati sunt à modò,
Apoc. 14. v. 13. idè non invideamus illis
beatitudinem hanc, quin potius & ipsi pa-
tati expectemus sponsum nostrum, ut, si &
nos ad nuptias abducaturus veniet, cum
virginibus prudentibus, ornatis lampa-
dibus ipsi obviam eamus, & in nuptias
cœlestes introducamur, Matth. 25. vers.
1. seqq.

De Tertio.

Restat Cautela, quæ tribus absolvitur
Regalis, ut sunt

1. *Gratiam agnosce.* Non enim parum
est, quod nos Deus quotidiè ad nuptias
Filii sui per servos suos invitati curat: non
ut præstemos operas vestigialis, ut Gibeonitæ
qui cædere ligna, & aquas comportare co-
gebantur, Jos. 9. v. 27. aut ad mensam mi-
nistremus, sicut herus servi operâ uititur, ut
præcingar se & ministeret, Luc. 17. v. 8. sed
ut convivæ ejus simus, ipsi mensæ accum-
bamus, & omnibus beneficiis ejus frua-
mur. Grata igitur mente illud agnosca-
mus oportet: Sumus enim indigniores
Mephibosetho, qui tamen mortuum ca-
nem